

DYNAMIC OFFICE BIJ DE FOD FINANCIËN

WAT DENKT DE OVERHEID...

Opgelet: deze tekst geeft niet het standpunt weer van NUOD - Financiën met betrekking tot de invoering van het fenomeen dynamic office.

Het is dus een samenbundeling van verschillende informatie die door de overheid wordt verstrekt. Het sluit aan bij de presentaties en andere ontvangen informatie over dynamic office en de "tests" die werden uitgevoerd op enkele pilootlocaties (Nijvel, Genk en NOGA [B24]).

Ter herinnering: noch NUOD - Financiën, noch de andere representatieve vakbondsorganisaties werden daadwerkelijk betrokken bij dit project. Met onze opmerkingen is nooit rekening gehouden. De overheid heeft ons op de hoogte gebracht van het project, en dat is min of meer alles. Er is geen overleg of onderhandeling voorzien.

Daarom moet met de nodige voorzichtigheid te werk worden gegaan, rekening houdend met het feit dat het eindresultaat van het project er heel anders kan uitzien. Zelfs als ons, achter de schermen, verzekerd wordt dat de nodige budgetten beschikbaar zijn.

We verontschuldigen ons ook voor de veelheid aan Engelse terminologie, maar we vonden het belangrijk om de termen die door de overheid worden gebruikt te behouden.

A. Achtergrond

De ontwikkeling van het **telewerken**, zo merkt de overheid op, leidt tot een daling van de bezettingsgraad van de werkplekken in de verschillende dienstgebouwen van de FOD Financiën.

Op basis van deze vaststelling is de overheid van plan om deze vestigingen (of een deel ervan) om te vormen tot dynamic office om zo de oppervlakte van de te huren kantoren te verminderen en **aanzienlijke besparingen te realiseren**.

De integratie van het dynamic office in de ontwikkelingsprojecten van de nieuwe gebouwen binnen de FOD Financiën zou de Regie der Gebouwen in staat stellen om op een andere manier in deze projecten te investeren om alzo het comfort en de moderniteit van de betrokken gebouwen te verbeteren, terwijl dergelijke investeringen niet mogelijk zouden zijn in het kader van een traditionele locatie.

De Regie der Gebouwen stelt echter bepaalde voorwaarden aan haar financiële bijdrage:

- een oppervlaktebesparing van minimaal 1,5 m²/ VTE ten opzichte van de huidige norm van 13,5 m²/ VTE;
- het verwijderen van scheidingswanden (geen compartimentering voor kantoorfuncties);
- de implementatie van desk sharing (geen persoonlijk toegewezen werkplekken);
- een vermindering van de werkplekken (verhouding tussen het aantal werkplekken en het aantal VTE minder dan 0,85).

B. Concept

In het dynamic office kan elke werknemer zijn laptop opstellen waar hij maar wil, volgens zijn dagschema. Het principe van de clean desk wordt toegepast (*dit betekent dat de kantoren zo schoon mogelijk worden gehouden en dat ze aan het eind van de dag systematisch worden opgeruimd*).

De werkplek is niet langer gebaseerd op het organigram of de status, maar in de eerste plaats op de activiteiten van de werknemers.

Individuele kasten maken plaats voor gecentraliseerde archieven en lockers.

Werkruimtes worden in hun geheel herdacht: gesloten ruimtes, ontmoetingsruimtes, ontspanningsruimtes, informele ontmoetingsruimtes, collectieve ruimtes, concentratieruimtes, enz.

De overheid ziet verschillende **voordelen** in het dynamic office en de reorganisatie die dit met zich meebrengt:

- moderne en comfortabele faciliteiten, aangepast aan de behoeften;
- meer ruimte voor werknemers;
- kantoren die altijd schoon en opgeruimd zijn dankzij het principe van clean desk;
- een gedigitaliseerde wereld die papier bespaart, verlies van bestanden voorkomt, vertrouwelijkheid garandeert en het werk "elders" vergemakkelijkt (telewerken, enz.);
- de beschikbare ruimte voor de werknemers om hun persoonlijke bezittingen op te bergen, veilig te stellen.

De overheid wijst ook op bepaalde **risico's** die inherent zijn aan deze organisatie van werkplekken:

- luidruchtige werkruimtes;
- werknemers die gemakkelijker afgeleid worden;
- verhoogd risico op vermoeidheid;
- een gebrek aan vertrouwde contacten.

C. Dynamic office indeling: de verschillende lokalen en afdelingen

In het kader van de uitvoering van het dynamic office overweegt de overheid om verschillende werkruimtes in te richten die de gesloten kantoren en het landschapskantoor die we nu kennen, zouden vervangen.

1. « Bubbles »

Bubbles zijn kleine glazen cockpits met een werkpost, een ergonomische bureaustoel en twee stoelen voor bezoekers.

Deze cockpits worden gebruikt om:

- om zich te isoleren om rustig aan een dossier te werken;
- om een of meer bezoekers te ontvangen;
- om te overleggen met een collega;
- om de in de evaluatiecyclus geplande interviews te houden.

2. « Informal meeting rooms »

Deze lokalen bestaan uit één of meerdere lounges die zijn uitgerust met akoestische wanden.

In het midden staat een grote ergonomische werktafel die in hoogte verstelbaar is en voorzien is van een "top access" (systeem van stopcontacten en netwerk dat toegankelijk is vanaf de bovenkant van de tafel).

Deze lokalen zijn geschikt voor bijvoorbeeld:

- informele bijeenkomsten;
- samen te werken aan hetzelfde dossier;
- het ontvangen van meerdere "bezoekers" tegelijkertijd.

3. « *Small meeting rooms* »

Small meeting rooms zijn, zoals hun naam al aangeeft, kleine, akoestisch geïsoleerde vergaderruimtes in glas voor ongeveer acht personen.

Ze zijn uitgerust met een vergadertafel met bovenliggende toegang, een scherm, een whiteboard en acht vergaderstoelen.

Deze kamers zijn ideaal voor:

- kleine informele bijeenkomsten;
- het buitensluiten van de open ruimte en het vermijden van het "kippenhok" effect;
- het ontvangen van meerdere bezoekers tegelijkertijd.

4. « Collaboration rooms »

Dit vierde type ruimte kan worden gebruikt voor workshops, brainstormsessies, het samenbrengen van teams die aan eenzelfde project werken, enz.

Het meubilair in deze vergaderzalen is modulair (klaptafels, verrijdbare tafels, enz.). Het is dus mogelijk om de bestemming van een "collaboration room" snel en eenvoudig te veranderen (voorbeeld: om yoga te doen tijdens de lunchpauze...).

5. « Silent rooms »

Silent rooms zijn akoestisch geïsoleerde lokalen, uitgerust met specifiek meubilair dat gericht is op concentratie en waarin het verboden is om te praten of te telefoneren.

Deze kamers stellen u in staat om u in alle rust te isoleren en u beter te concentreren op een moeilijke zaak.

6. « Sound masking »

Sound masking is strikt genomen geen type werkruimte, maar een overkoepelende indeling.

Door geluid aan een ruimte toe te voegen lijkt de ruimte zelfs stiller. Het klinkt tegenstrijdig, maar het is waar.

Dit komt omdat het geluid wat wordt toegevoegd de verstaanbaarheid van menselijke spraak vermindert.

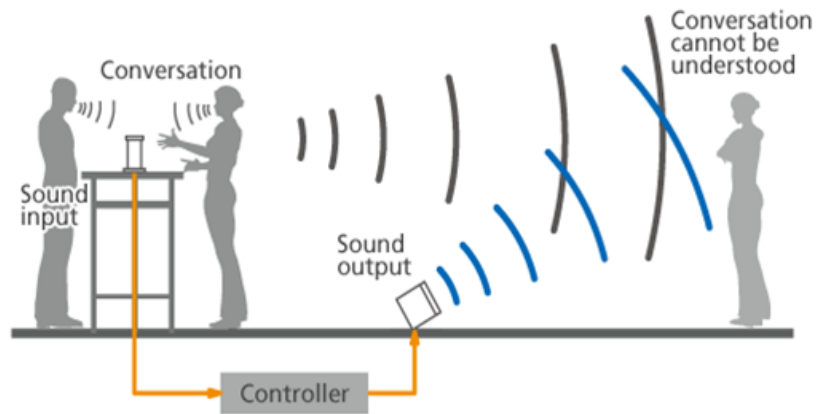
En als u niet begrijpt wat iemand zegt, dan zijn die woorden automatisch minder storend.

Geluidsmasking is een omgevingsgeluid dat eigenlijk vergelijkbaar is met het geluid van een luchtstroom.

Maar het grote verschil is dat dit omgevingsgeluid speciaal geoptimaliseerd is op de frequentie van menselijk spraak.

Hierdoor wordt eenvoudigweg verhinderd hoe ver gesprekken van anderen kunnen worden gehoord en begrepen

Sound masking is een modulair systeem. Het kan in bepaalde ruimtes worden uitgeschakeld, in andere ruimtes muziek laten afspelen of in het hele gebouw aankondigingen doen.

7. « Phone rooms »

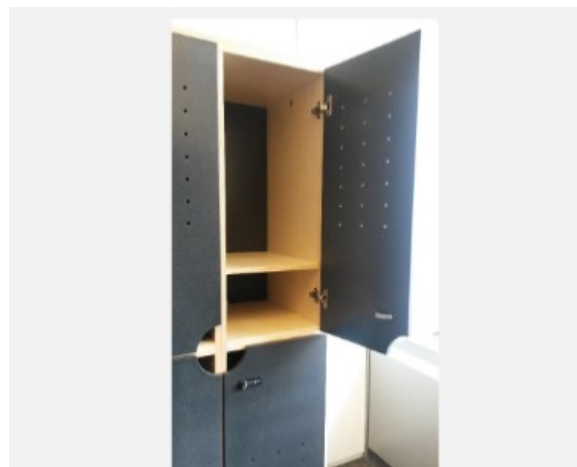
Dit zijn akoestisch geïsoleerde loalen die zijn uitgerust met specifiek meubilair dat toelaat:

- om lange en/of vertrouwelijke telefoongesprekken te voeren;
- telefoonpermanentie te verzekeren.

8. « Lockers »

Lockers zijn individuele kastjes die kunnen worden afgesloten en waarin de werknemer zijn of haar persoonlijke bezittingen veilig kan bewaren voor de dag.

9. « Compactus »

In het geval van een dynamic office worden de afzonderlijke kasten verwijderd. Ze worden vervangen door een elektrisch magazijn dat via pincode kan worden beveiligd. Dit magazijn bevindt zich centraal ten opzichte van de werkplek van elke ambtenaar.

Compactus bevat het actieve archief van de afdeling en per personeelslid wordt er twee meter gerekend, zodat elke werknemer zijn persoonlijke documentatie kan opslaan.

10. « Coffee corner »

In de wereld van het dynamic office ziet de overheid de koffiehoek als de plek waar medewerkers elkaar beter leren kennen.

Vandaag de dag is het nodig om medewerkers meer te bieden dan alleen een onaantrekkelijke koffieautomaat op de gang, die niet uitnodigt tot een aangename conversatie.

Driekwart van de werknemers drinkt minstens één koffie of thee tijdens hun werkdag en bijna één op twee voordat ze beginnen te werken.

Voor de meeste van hen is de "koffiepauze" een belangrijk, zelfs onmisbaar onderdeel van de werkdag. Het bevordert de efficiëntie en het welzijn op het werk, maar ook de creativiteit en de ontwikkeling van sociale banden.

Sommige studies suggereren ook dat de koffiepauze een belangrijke rol speelt in de overdracht van vaardigheden en knowhow binnen het bedrijf zelf. Voor 81% van de werknemers zou het de uitwisseling van ideeën en wederzijdse hulp tussen collega's bevorderen, die met elkaar kunnen praten over de problemen waar ze mee te maken hebben.

Voor sommigen is de koffiepauze een uitgelezen moment voor discussie. Het stimuleert ontmoetingen tussen collega's, maar ook met chefs en leden van andere afdelingen. Voor anderen vergemakkelijkt het de uitwisseling en bevordert het de teamgeest.

Kortom, de "koffiehoek" wordt door veel medewerkers gezien als een soort "ontspanningsmiddel".

In dit perspectief kan de koffiehoek bijvoorbeeld worden uitgerust met een "BiblioBox". Het principe is om een bibliotheek te voorzien waarin medewerkers boeken kunnen meenemen of deponeren.

11. « Move rooms »

De "move room", die zich in een gesloten ruimte bevindt, is uitgerust met werkposten vergezeld van loopbanden, fietsen, enz.

Dit type ruimte maakt het mogelijk om fysieke activiteit en werk te combineren. Het principe is om te kunnen bewegen zonder te zweten.

De voordelen zijn belangrijk: aan de ene kant kunt u door rechtstaand te werken gezonder zijn en een paar extra calorieën verbranden. Zoals verschillende studies aantonen, helpt dit het risico op hart- en vaatziekten, diabetes, enz. te verminderen. Aan de andere kant kunt u door te lopen - zelfs langzaam - wat lichaamsbeweging krijgen en gewicht verliezen.

Vaak kunnen sommige mensen, alleen al door het gebruik van een loopband op kantoor, in het weekend of buiten werktijd weer gaan sporten.

Noot van de redactie: Hoewel de overheid ons het concept van "move rooms" heeft voorgelegd, bestaan dergelijke ruimtes noch in Nijvel, noch in NOGA B24... We twijfelen dan ook sterk aan de realisatie van dergelijke ruimtes in toekomstige projecten...

12. Reinigende planten

In de nieuwe gebouwen zullen daarom reinigingsinstallaties worden geïnstalleerd volgens het dynamic officeconcept.

Opgemerkt moet worden dat in de huidige kantoren de lucht 10 tot 100 keer meer vervuild is dan de buitenlucht. De bronnen van vervuiling zijn meervoudig: verf, lijm, isolatie, schoonmaakmiddelen... We brengen 80 tot 90% van onze werktijd door in gebouwen en 80% van de lucht die we inademen komt uit gesloten ruimtes. Dit kan schadelijke gevolgen hebben voor onze gezondheid (hoesten, migraine, irritaties, enz.).

Een NASA-studie heeft de reinigende kracht van bepaalde planten aan het licht gebracht. Ze "reinig" de lucht die ons omringt door het elimineren van de meeste vluchtige en giftige stoffen die zich daarin bevinden.

Bovendien laten planten een verhoging van de luchtvochtigheid toe van 4 tot 8%, wat de problemen in verband met ademhalingsklachten (astma, enz.) en huidirritaties vermindert. Hoe groter de planten en hoe dikker de bladeren, hoe effectiever de gasuitwisseling.

13. Ankerzones

Ankerzones zijn ruimtes waar werknemers 's morgens vroeg naartoe moeten gaan. Zo kan elk afdelingshoofd ongeveer weten waar zijn of haar medewerkers zich bevinden.

Als er geen vrije plaatsen meer zijn in het ankergebied, kan de werknemer naar een ander deel van het gebouw verhuizen.

Elk ankergebied bevat lockers en een compactus die eerder zijn afgebeeld.

Ankerzones zullen worden geïdentificeerd door passende bewegwijzering, door een specifieke kleur voor de scheidingswanden en door een eigen nomenclatuur.

D. Specifieke zaalgegevens

In geval van ruimte- of budgettekort is de overheid van mening dat voorrang moet worden gegeven aan de volgende gebieden:

- small meeting rooms;
- bubbles;
- scan rooms (aparte ruimte waar scanners, enz. worden geplaatst);
- silent rooms;
- coffee corners;
- phone rooms.

De volgende plaatsen krijgen prioriteit 2:

- informal meeting rooms;
- collaboration rooms;
- move rooms.

Al deze specifieke plaatsen zullen vrij kunnen ingenomen worden. De enige zalen die via EchoPark worden geboekt, zijn de traditionele vergaderzalen.

Ankerszones moeten zodanig worden gedefinieerd dat de bovengenoemde specifieke ruimten gemakkelijk toegankelijk zijn voor werknemers.

E. Meubilair

1. Kantoren

Traditionele werktafels zijn in hoogte verstelbaar door middel van een handmatig systeem (zwengel). Voor "staande" werkplekken wordt een elektrisch verstelsysteem overwogen. Deze werkplekken hebben een lengte van 180 cm.

Specifiek ontworpen "golden places" zullen worden voorzien op alle werkplekken. Een "golden place" is een plaats waarvoor het personeelslid dat aan de vastgestelde toewijzingscriteria voldoet (visueel gehandicapt, enz.) voorrang heeft.

2. Stoelen

Om hygiënische redenen en intensief gebruik werd voor de stoelen in de vergaderzaal geopteerd voor leder.

Stoelen die naar aanleiding van een medische verklaring op maat zijn ontworpen, worden in de buurt van de lockers opgeborgen.

3. Akoestische wanden

Er zullen akoestische tussenschotten worden geïnstalleerd om de verschillende werkposten van elkaar te scheiden.

4. Meubilair voor de coffee corners

Er wordt gezorgd voor aangepast en comfortabel meubilair: voetbanken, zitbanken, sofa's, enz.

5. Move rooms

In deze ruimtes kunnen staande werkplekken worden uitgerust met loopbanden, terwijl standaard (d.w.z. zittende) werkplekken kunnen worden uitgerust met een fiets.

6. Vergaderzalen

De leden van de dynamic office werkgroep hebben beginnend met 500 medewerkers en vervolgens in stappen van 500 voorgesteld om een gezamenlijke en interactieve werkplek met geïntegreerde multimedia-apparatuur te installeren, d.w.z. een volledig muurelement met alle multimediatechnologie.

Voor de andere vergaderzalen lijkt de installatie van een smart board onontbeerlijk (met name om de evolutie van de technologie bij te houden en geloofwaardig te blijven met het oog op de implementatie van Office 365 en de inherente mogelijkheden voor videoconferenties. Het smartboard is een aanraakgevoelig whiteboard in combinatie met een computer en een videoprojector.

De gebruiker bedient het scherm met een elektronische pen of door aanraking, afhankelijk van het model. Het scherm stuurt de verschillende informatie door naar de computer. De projector geeft het computerscherm op het whiteboard weer.

Small meeting rooms zullen worden uitgerust met een LCD-scherm.

7. Schermen

Het is de bedoeling om elk werkstation uit te rusten met minimum een 19-inch scherm. Ter vergelijking: de nieuwe schermen die bij B24 in North Galaxy zijn geïnstalleerd, zijn 27-inch schermen.

F. Voorwaarden voor een dynamic office

Om de huidige werkruimtes om te vormen tot een dynamic office, is de overheid van mening dat de volgende elementen nodig zijn:

- passende communicatie over de verandering van de werkomgeving en de werkmethoden in het dynamic office;
- rekening houden met de specifieke behoeften van de verschillende administraties en diensten (bv. aan de douanebeambten aangepaste lockers);
- maximale digitalisering en beperking van papieren archieven;
- de mogelijkheid van telewerken en/of werken in een satellietkantoor en/of het bezetten van een mobiele functie;
- de voorziening voor elke werknemer van een laptopcomputer en een telefoonsysteem dat is aangepast aan deze nieuwe omgeving;
- werkplekken uitgerust met beeldschermen;
- de afwezigheid van toetsenborden en muizen op de werkplekken (om hygiënische redenen), wat inhoudt dat voor elk personeelslid een locker wordt ingericht waar hij na afloop van zijn werk zijn persoonlijke kantooruitrusting kan opbergen;
- Wi-Fi is overal beschikbaar;
- het verwijderen van het login- en wachtwoordauthenticatiesysteem op multifunctionele printers (installatie van badgelezers);
- verbod op het toewijzen van een werkpost aan een bepaalde persoon;
- strikte toepassing van de regels voor clean desk aan het eind van de dag.